

TALE

18. maj 2009

Samrådsspørgsmål O

"Agter ministeren at anvende de EU-regler, der giver den danske stat mulighed for at sikre, at store kulturbegivenheder vises på landsdækkende tv, og vil ministeren herunder sikre, at visningen af fodboldlandskampen mellem Danmark og Sverige den 6. juni 2009 bliver tilgængelig for alle danskere."

Svar

Tak for samrådsspørgsmålet.

Jeg kan personligt godt forstå, at der hos rigtig mange mennesker er et ønske om at alle bør have adgang til at kunne se en så central fodboldkamp på TV som landskampen mod den svenske fodbold-arvefjende. Jeg ville da også gerne selv kampen i tv – men det kan jeg faktisk ikke derhjemme. Jeg hilser det velkomment, at vi får lejlighed til at drøfte dette temmelig komplekse spørgsmål her i dag.

Lad mig indledningsvist minde om, hvad det egentlig er for en problemstilling, vi taler om her. Der er tale om, at der er nogen, der ejer rettigheder til en fodboldkamp, en anden sportsbegivenhed eller en helt tredje event af national interesse. Rettigheder, som ingen kan tage fra dem og som de sælger på et frit marked til højestbydende. Og nu opstår så spørgsmålet, om staten skal gå ind i et sådant marked og regulere hvem ejerne må sælge deres rettigheder til og måske også til hvilken pris. Det kan næsten kun give problemer. Og det viser erfaringerne at det også gør!

De EU-regler, som spørgeren henviser til, findes i direktivet om "tv uden grænser". De er videreført i det reviderede direktiv om audiovisuelle medietjenester.

Direktivet fastslår, at et medlemsland kan vælge at opstille en liste over vigtige begivenheder, som skal tilbydes til tv-stationer, der kan ses af næsten hele befolkningen, uden at de skal betale ekstra for det. Det vil sige, at tv-stationer, som ikke kan ses af en betydelig del af befolkningen ikke har ret til at sende begivenhederne med eneret – medmindre at DR og TV 2 forinden har fået dem tilbudt og sagt nej til købe dem. Hertil kommer, at de TV stationer, der skal have kampene tilbudt, skal sende gratis-TV. Dette såkaldte gratis-krav kan dog efter EU-reglerne fortolkes ret fleksibelt og betyder ikke nødvendigvis helt uden betaling.

Det er frivilligt, om et medlemsland ønsker at opstille en liste. Udgangspunktet for en sådan dansk liste vil i Danmark naturligvis være DR og TV 2. Men efter november i år, hvor også BOXER sender en række kanaler ud med landsdækning, vil der muligvis også være andre kommercielle kanaler, der kunne komme på tale, således at de også skal tilbydes de kampe, der står på listen.

Hvis man vælger at opstille sådan en liste, skal der vedtages en række regler om procedurerne for udnyttelsen af rettighederne. Bl.a. skal der være tale om begivenheder – nationale eller internationale - der normalt følges af mange seere, og det skal være begivenheder, som er organiseret af en organisation eller en person, der har ret til at sælge de rettigheder, der knytter sig til begivenhederne. Eller sagt med andre ord: Reglerne handler om begivenheder, som nogen har købt enerettigheder til at vise. Langt de fleste begivenheder af den art er sportsbegivenheder.

Der er 7 lande i Europa, der har valgt at indføre sådanne lister. Der er således også en lang række lande, der ikke har. For eksempel Sverige, hvor den kommende landskamp mellem Danmark og Sverige den 6. juni skal spilles.

Laver man en sådan ordning, skal den godkendes af Kommissionen.

I Danmark indførte man en liste her i landet i 1998. Ifølge den bekendtgørelse, der fastlagde reglerne, skulle DR og TV 2 have tilbud om at købe rettigheder til begivenhederne på listen.

Man skal være opmærksom på, at den daværende ordning ikke gav nogen som helst garanti for, at begivenhederne, der stod på listen, faktisk blev vist i DR eller TV 2. For hvis de to tv-stationer ikke ønskede at købe rettighederne, havde ministeren af hensyn til tv-virksomhedernes selvstændighed ikke mulighed for at tvinge dem. Sådan var det dengang i Danmark. Og sådan er det i øvrigt mit indtryk at reglerne i dag også fungerer ude i Europa. Europa Kommissionens sagsbehandler på sagen har i hvert fald ikke kendskab til lande, der direkte pålægger TV-stationer at købe visningsrettighederne til de omfattede sportsbegivenheder – og konkrete forespørgsler hos de østrigske og finske myndigheder har bekræftet dette forhold.

De danske erfaringer fra perioden med en liste var i øvrigt præget af, at listen i praksis viste sig ganske vanskelig at administrere, ligesom den i flere tilfælde ikke virkede efter hensigten. Nogle kampe blev simpelt hen ikke vist på landsdækkende TV, selvom de stod på listen.

Regeringen og Dansk Folkeparti aftalte i 2001, at listen skulle afskaffes med virkning fra 2002. Der var flere årsager hertil. For det første var reglerne som nævnt ganske svære at få til at fungere. For det andet stemte de dårligt overens med den fair konkurrence på markedet. Og for det tredje var det også af hensyn til idrætsorganisationernes mulighed for at tage markedspris for deres rettigheder.

Lad os prøve at forestille os helt konkret hvad situationen ville blive i praksis, hvis vi valgte at genindføre en EU-liste, som den vi havde tidligere, med f.eks. landsholdskampe i fodbold. I givet fald skal DR og TV 2 have tilbudt kampene til en markedspris. I dag vurderer DR og TV 2 ofte at de faktisk ikke har råd til at købe sådanne kampe. Det er jo for eksempel netop tilfældet i forhold til den aktuelle landskamp mod Sverige som både

DR og TV 2 jo rent faktisk har fået tilbudt! Hvilket jo var det eneste, som listen efter den gamle ordning kunne sikre.

Kort sagt: en liste er ingen garanti for visning af kampene uden en pligt for DR og/eller TV 2 til at købe disse. Hvis reglerne skal have effekt er vi derfor nødt til også at tvinge DR til rent faktisk at udnytte retten til købe kampene. I den situation bliver det vanskeligt at undgå, at en sådan købepligt ikke i sig selv bidrager til at presse priserne på kampene op. En sådan købepligt vil derfor næppe kunne ske uden enten licensstigninger eller mærkbare nedskæringer i andre programudbud.

På baggrund af den seneste tids debat i forbindelse med den kommende fodboldkamp mellem Danmark og Sverige har jeg aftalt med Dansk Folkeparti, at vi nu foretager en nøje gennemgang og analyse af reglerne. I den forbindelse vil jeg ikke kun se på sportsbegivenheder – men helt generelt se på om vi har et mere bredt behov for regler vedrørende vigtige begivenheder af national interesse.

Jeg har derfor besluttet at invitere de berørte tv-stationer og idrætsorganisationerne til et møde om EU-reglerne, så vi kan høre om deres erfaringer på området – både fra dengang vi havde reglerne og i den - lange - periode, hvor de har været afskaffet. Hvad har fungeret godt og hvad har fungeret skidt ?

Endvidere vil vi i Kulturministeriet udarbejde et grundigt notat om EU-reglerne – både deres muligheder og deres begrænsninger.

På baggrund af dette notat og erfaringerne fra drøftelserne med interessenterne vil jeg så lægge op til en drøftelse af sagen i medieordførerkredsen.

Man skal være opmærksom på, at der er vægtige modstående hensyn i sagen – såsom hensynet til seerne, hensynet til public service TV-stationernes økonomi og hensynet til idrætsorganisationernes indtjeningsmuligheder.

I forhold til seerne erindrer jeg om, at en genindførelse af listen ikke giver nogen garanti for at kampene rent faktisk bliver vist på de landsdækkende kanaler.

I forhold til TV stationerne kommer man som sagt ikke uden om at forholde sig til de økonomiske konsekvenser for TV stationerne.

I forhold til idrætsorganisationerne har jeg foreløbig mig noteret mig, at DBU i fredags har været ude i pressen med en kraftig advarsel imod at genindføre de gamle listeregler med henvisning til, at det vil formindske DBU's indtægtsmuligheder.

Endelig er det - på baggrund af de tidligere erfaringer – et åbent spørgsmål, om det overhovedet kan lade sig gøre at skruer en ordning sammen, som er nogenlunde til at administrere.

Lad mig til sidst understrege en vigtig pointe ift den verserende debat om den kommende landskamp mod Sverige: Det er helt urealistisk at sikre, at kampen den 6. juni bliver vist i DR eller TV 2. For det første vil en genindførelse af ordningen skulle godkendes af EU-Kommissionen. Herudover er der jo som bekendt tale om en kamp, som allerede er solgt og hvor jeg derfor har meget svært ved at se, hvordan man kan gå ind og regulere med tilbagevirkende kraft. Det ville jo nærmest være ekspropriation.

Som jeg har forsøgt at gøre det klart i dag, er der ingen nemme løsninger i denne sag. Og slet ingen hurtige løsninger.

Men nu vil jeg så invitere til dialog. Først med de involverede parter og herefter med partierne bag medieforliget.